

**UCHWAŁA NR IV/43/24
RADY MIASTA KUTNO**

z dnia 25 czerwca 2024 r.

**w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 29 maja 2024 r. dotyczącej pozbawienia ulg w przejazdach
komunikacji miejskiej Miasta Kutno**

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721) i art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572), Rada Miasta Kutno uchwala, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu skargi z dnia 29 maja 2024 r. dotyczącej pozbawienia ulg w przejazdach komunikacji miejskiej Miasta Kutno - uznaje się ją za bezzasadną.

§ 2. Uzasadnienie stanowiska Rady zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Kutno, który zawiadomi skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Paweł Markiewicz

Uzasadnienie stanowiska Rady Miasta Kutno

W dniu 29 maja 2024 r. do Urzędu Miasta Kutno wpłynęło pismo Pana (...) z dnia 29 maja 2024 r., zatytułowane „skarga”. W piśmie stwierdził, że na podstawie art. 221 §3 Kodeksu postępowania administracyjnego składa skargę na działanie Prezydenta Miasta Kutno (polegające na wydaniu zarządzenia nr 85/2024 z dnia 17 kwietnia 2024 r.) w zakresie:

1. pozbawienia dzieci, uczącej się młodzieży i osób po 70 roku życia ulg przejazdowych w komunikacji miejskiej Miasta Kutno;
2. wymuszania na mieszkających w Kutnie dzieciach i osób po 70 roku konieczności posiadania Kutnowskiej Karty Mieszkańca w celu dostępu do ulg przejazdowych w komunikacji miejskiej Miasta Kutno;
3. pozbawienia ulg przejazdowych rodziców lub opiekunów towarzyszącym dzieciom i młodzieży:
 - a. o specjalnych potrzebach edukacyjnych (posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego) uczęszczającym do przedszkoli i szkół ogólnodostępnych, a także do przedszkoli, szkół i placówek specjalnych lub klas integracyjnych;
 - b. z niepełnosprawnością ruchową do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej;
4. pozbawienia ulg przejazdowych osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz towarzyszących im przewodników.

Pismo zawiera obszerne uzasadnienie wskazanych wyżej zarzutów. W końcowej części pisma autor wskazał w zakresie ulg przejazdowych propozycje działań dotyczące jak najszybszego wprowadzenia bezpłatnej komunikacji miejskiej dla wszystkich lub bezzwłocznego wydania przez Prezydenta Miasta Kutno zarządzenia przywracającego stan sprzed 1 maja 2024 r.

Autor zawarł także w części końcowej stanowisko, że jest przekonany, iż skarga będzie procedowana zgodnie z zapisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego, a artykuły 8-12 i rozdział VIII tegoż kodeksu wpłyną na jej właściwe załatwienie.

Pismo skierowane zostało przez adresata do Rady Miasta Kutno za pośrednictwem Prezydenta Miasta Kutno. Do Biura Rady pismo wpłynęło w dniu 31 maja 2024 r. Ponadto Prezydent Miasta Kutno pismem z dnia 03 czerwca 2024 r., znak OA. 1511.2.2024.AS.2 przekazał skargę według właściwości do Rady Miasta Kutno. Oba egzemplarze pism są takiej samej treści.

Przewodniczący Rady Miasta Kutno pismem z dnia 04 czerwca 2024 r., znak BRM.1510.7.2024.JM.2 wystąpił do Zespołu Radców Prawnych z prośbą o opinię prawną dotyczącą sposobu procedowania w przedmiotowej sprawie.

Opinia prawna w przedmiotowej sprawie przekazana została Przewodniczącemu Rady Miasta Kutno pismem z dnia 10 czerwca 2024 r., znak ZRP.074.9.2024.ZJ.

Przewodniczący Rady Miasta Kutno zgodnie z §17 pkt 8 Statutu Miasta Kutno skierował skargę do analizy i zaopiniowania przez tę Komisję, której posiedzenie zostało zwołane na dzień 19 czerwca 2024 r.

Pismem z dnia 04 czerwca 2024 r., znak BRM.1510.7.2024.JM.3 Przewodniczący Rady Miasta Kutno zwrócił się z prośbą do Prezydenta Miasta Kutno o ustosunkowanie się do zarzutów podnoszonych w skardze.

Prezydent Miasta Kutno pismem z dnia 14 czerwca 2024 r., znak BP. 0012.2.6.2024.MM.4 ustosunkował się do zarzutów ze skargi z dnia 29 maja 2024 r.

O terminie i miejscu posiedzenia skarżący został poinformowany pismem z dnia 14 czerwca 2024 r., znak BRM.1510.7.2023.JM.4.

Skarżący nie uczestniczył w posiedzeniu komisji.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Kutno na swoim posiedzeniu w dniu 19 czerwca 2024 r. zapoznała się z pełną dokumentacją w sprawie.

Opinia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Kutno:

Pismo z dnia 29 maja 2024 r. dotyczące pozbawienia ulg w przejazdach komunikacji miejskiej Miasta Kutno stanowi skargę w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Skarga spełnia wymogi formalne.

Skarga dotyczy zadań Prezydenta Miasta Kutno w zakresie ustalania opłat za przewóz oraz opłat za usługę świadczoną przez Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Kutnie w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 2778) w art. 7 ust.1 pkt 1 stanowi, iż organizatorem publicznego transportu zbiorowego jest gmina a określone w ustawie zadania organizatora wykonuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta (art. 7 ust.4 pkt 1). Do zadań organizatora należy między innymi organizowanie publicznego transportu zbiorowego (art. 8 pkt 2), które polega w szczególności na ustalaniu opłat za przewóz oraz innych opłat, o których mowa w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 8 oraz z 2023 r. poz. 1720), za usługę świadczoną przez operatora w zakresie publicznego transportu zbiorowego (art.15 ust.1 pkt 10 ustawy o transporcie zbiorowym).

Zgodnie z cytowanymi wyżej przepisami ustalenie opłat za publiczny transport zbiorowy w mieście Kutnie stanowi zadanie własne gminy, które wykonywane jest przez Prezydenta Miasta Kutno.

Zgodnie z art. 229 pkt 3 Kpa organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności organu wykonawczego gminy w sprawach należących do zadań własnych jest rada gminy, za wyjątkiem spraw należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, w których organem właściwym jest wojewoda lub organ wyższego stopnia.

Przedmiotowa skarga jest skargą dotyczącą zadań Prezydenta Miasta Kutno w zakresie zadań własnych gminy, wobec tego organem właściwym do jej rozpatrzenia jest Rada Miasta Kutno.

Prezydent Miasta Kutno wyjaśnił, iż ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 i 721) w art. 1 określa, że mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. Gmina to mieszkańcy i odpowiednie terytorium. Równocześnie ustawa w art. 7 wskazuje, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb tej wspólnoty mieszkańców należy do zadań własnych gminy, między innymi w zakresie organizacji lokalnego transportu zbiorowego. Administracja samorządowa nie jest częścią administracji państwowej i działa na rzecz swoich mieszkańców.

W celu realizacji potrzeb zbiorowych mieszkańców miasta Kutna w zakresie transportu zbiorowego, gmina zorganizowała system transportu zbiorowego, głównie poprzez utworzenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o. o. w Kutnie.

Obecnie samorząd miasta Kutna nie współorganizuje transportu zbiorowego z żadną inną jednostką samorządu terytorialnego, a linie autobusowe poprowadzone są wewnątrz miasta (z nielicznymi wyjątkami, jak np. dojazd do cmentarza komunalnego w Kuczkowie).

Równocześnie radykalnie rozszerzony został zakres zwolnienia z opłat przewozowych Miejskiego Zakładu Komunikacji. Samorząd wprowadził darmową komunikację autobusową dla podróżnych posiadających Kutnowską Kartę Mieszkańca. Prezydent Miasta Kutno podkreślił, iż nigdy wcześniej tak wielu mieszkańców miasta nie posiadało możliwości korzystania z darmowej komunikacji publicznej. Samorząd nie ma innej możliwości weryfikowania czy osoba zamieszkuje w Kutnie (lub płaci tu podatki), bez swoistej legitymacji, która w dobie XXI wieku przyjęła formę aplikacji i kart mieszkańców. Jest to obecnie najpowszechniejszy, stosowany w wielu innych miastach - sposób weryfikowania tego statusu. Funkcjonowanie systemu transportu zbiorowego w Kutnie jest zadaniem wysoce nierentownym i mieszkańcy Kutna, i tylko mieszkańcy Kutna, ponoszą ogromne ciężary podatkowe z tego tytułu.

W taryfie opłat za przewóz oraz innych opłat (...) zarówno w wykazie uprawnionych do korzystania z przewozów bezpłatnych jak i w wykazie uprawnionych do korzystania z przewozów na podstawie biletów ulgowych należy wyszczególnić dwie grupy uprawnień:

- uprawnienia ustawowe, czyli przyznane na podstawie przepisów krajowych,
- uprawnienia lokalne, ustalone fakultatywnie w drodze zarządzenia Prezydenta Miasta Kutno.

Uprawnienia, które wymienił składający skargę (pkt.1-4) obowiązujące przed dniem 1 maja 2024 r. nie były uprawnieniami ustawowymi lecz przyznanymi uznaniowo przez Prezydenta Miasta Kutno w ciągu minionych lat.

Z dniem 1 stycznia 2024 r. Prezydent Miasta Kutno zmienił ww. taryfę opłat za przewóz (Zarządzenie Nr 293/2023 z dnia 19.12.2023 r.) wprowadzając bezpłatne przewozy komunikacją miejską dla wszystkich mieszkańców Miasta Kutno legitymujących się Kutnowską Kartą Mieszkańca (KKM). Prezydent Miasta Kutno w Zarządzeniu, postanowił pozostawić także dotychczas funkcjonujące uprawnienia do przejazdów bezpłatnych i ulgowych na okres 4 miesięcy, dając tym samym zainteresowanym niezbędny czas na wyrobienie karty.

Wprowadzenie bezpłatnych przejazdów dla posiadaczy Kutnowskiej Karty Mieszkańca diametralnie odmieniło dostęp lokalnej społeczności do komunikacji zbiorowej, co przynosi wymierne korzyści poprzez możliwość bezpłatnego dojazdu do miejsc nauki i pracy, ograniczenie korków ulicznych czy korzyści związane z ekologią.

Prezydent Miasta Kutno zaznaczył, że wprowadzona zmiana nie ograniczyła, a znacząco rozszerzyła grono osób uprawnionych do bezpłatnych przejazdów. Wszystkie osoby posiadające KKM bez względu na wiek, stan zdrowia czy cel przejazdu mogą korzystać z bezpłatnej komunikacji. Stanowi to ogromne wsparcie dla grup społecznych do tej pory nie posiadających tych przywilejów, np. osoby poszukujące pracy czy najmniej zarabiające.

Faktem jest, że część osób wcześniej korzystających z obowiązujących bezpłatnych przejazdów, po wprowadzeniu zmian jest zmuszona do zakupu biletu ze względu na miejsce zamieszkania, inne niż teren Miasta Kutno. Zakup biletu nie jest jednak karą czy napiętnowaniem - to normalna czynność.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w znacznym stopniu rozszerzono dostęp do bezpłatnej komunikacji miejskiej zasadnym i koniecznym ekonomicznie było odstępienie od dotychczas obowiązujących uprawnień do przejazdów bezpłatnych przez wybrane grupy społeczne, m. in. wskazane w przedmiotowej skardze.

Taryfy opłat w komunikacji miejskiej w różnych miastach w Polsce mogą się znacząco od siebie różnić, zarówno w kwestii obowiązujących uprawnień do przejazdów ulgowych czy bezpłatnych, jak również w kwestii cen biletów. Ich porównywanie nie jest bezpodstawne, ale z uwagi na ogromną różnorodność taryf można dojść do dowolnych wniosków w tym obszarze.

Wszyscy mieszkańcy Kutna mogą korzystać z bezpłatnej komunikacji za okazaniem Kutnowskiej Karty Mieszkańca, natomiast dla osób nie posiadających KKM skierowana jest bardzo korzystna oferta biletowa. Dla porównania mieszkańcy Miasta Kutno chcąc skorzystać z przewozów pasażerskich na terenie Gminy Kutno są zobligowani do zakupu biletu w cenie, ok. 5 zł, podczas gdy cena biletu normalnego na terenie Miasta Kutno, to koszt 2,60 zł (lub 3 zł w przypadku zakupu u kierowcy). Również w przypadku Warszawy osobami uprawnionymi do wyrobienia, dającej istotne zniżki Karty Warszawiaka, są:

- osoby zameldowane w Warszawie na pobyt stały,
- osoby zamieszkałe na terenie m. st. Warszawy, które rozliczą podatek dochodowy od osób fizycznych za poprzedni rok w stołecznym urzędzie skarbowym oraz dzieci tych osób.

Są to więc warunki dostępu niemal identyczne jak w Kutnie – mieszkańcy Kutna nie otrzymają Karty Warszawiaka.

Reasumując powyższe i mając na względzie wyjaśnienia jakich udzielił Prezydent Miasta Kutno, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Kutno stwierdza, że złożoną skargę należy uznać za bezzasadną. Wprowadzenie zmian w taryfie opłat za przewóz zostało dokonane zgodnie z przepisami

prawa, a rozszerzenie dostępu do bezpłatnej komunikacji dla mieszkańców Miasta, w ocenie władz Miasta Kutno jest społecznie sprawiedliwe i uzasadnione. WYROBIENIE Kutnowskiej Karty Mieszkańca jest łatwe i bezpłatne. Można ją wyrobić bez wychodzenia z domu poprzez aplikację mobilną, jak i stacjonarnie w Urzędzie Miasta Kutno.

Kutnowska Karta Mieszkańca jest projektem, który cieszy się ogromną popularnością. Aktualnie, po zaledwie półrocznym okresie funkcjonowania programu, Kutnowską Kartę Mieszkańca posiada ponad połowa mieszkańców miasta, co jest wynikiem rekordowym.

Powyższą opinię Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Kutno przyjęła jednogłośnie w głosowaniu jawnym przy 3 głosach "za", 0 głosach "przeciw" i 0 głosach "wstrzymujących się".

Rada Miasta Kutno przyjmuje powyższą argumentację zawartą w opinii Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Kutno i uznaje skargę z dnia 29 maja 2024 r. dotyczącą pozbawienia ulg w przejazdach komunikacji miejskiej Miasta Kutno – za bezzasadną.

Jednocześnie Rada Miasta Kutno poucza skarżącego o treści art. 239 kpa, który stanowi:

„W przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.”

Przewodniczący Rady

Paweł Markiewicz